

Maatjes & Eenzaamheid

Bijeenkomst 30 mei 2017

Eenzaamheid is een complex vraagstuk wat je samen aanpakt. Een breed aantal organisaties weet door middel van maatjes, buddy's, vrienden en/of burens eenzame mensen in Amsterdam te bereiken en te ondersteunen. Toch weten we niet goed wat écht werkt en hoe effectief deze verschillende maatjes-aanpakken zijn.

Om deze samenwerking verder te optimaliseren, nog meer eenzame Amsterdammers te kunnen bereiken en meer vrijwilligers als maatje te betrekken, is een werkbijeenkomst georganiseerd. Aandeelhouders vanuit het hele veld komen op 30 mei 2017 samen op het Stadhuis Amsterdam.

De bijeenkomst vindt plaats in het kader van de Aanpak Eenzaamheid, waarvan het thema Maatjes onderdeel van is. Deze Aanpak is gestart om eenzaamheid in de stad te verminderen en hierin effectiever te worden. De Gemeente zorgt dat beleidsmakers, professionals en onderzoekers tegelijk-ertijd gaan leren en doen en biedt praktische en financiële ondersteuning.

Tijdens de sessie komen we tot een gedeeld beeld van het heden, formuleren we gedeelde ambities voor de toekomst en bespreken we de vervolgstappen die we hierin kunnen nemen. Dit kunt u in dit verslag lezen.

Marjan Zoon van de Gemeente Amsterdam opent de middag. Ze nodigt iedereen uit met ideeën voor experimenten te komen waardoor meer eenzame Amsterdammers geholpen kunnen worden. De ideeën voor deze experimenten kunnen tussen 1 juni en 1 juli 2017 worden ingediend. Na een experimenteerfase kunnen de organisaties een 'bod aan de stad' doen: een uitnodiging voor een langere termijn aanpak van eenzaamheid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een lerende aanpak, waar we al doende leren en deze lessen meenemen in ons proces. Wanda Huinink van Buretnetwerk, onderdeel van Coalitie Erbij, onderstreept het belang van samenwerken om een versnelling te zetten op het langzame proces waar we al lang aan gewerkt wordt.

Centrale vraag: Hoe kunnen we slimmer samenwerken, zodat we meer eenzame Amsterdammers aan een passend maatje helpen?

- Hoe zetten we beschikbare middelen zo effectief mogelijk in?
- Hoe vinden en bereiken we nieuwe eenzame Amsterdammers?
- Hoe zorgen we dat hulpzoekers en verwijzers makkelijker de juiste hulp vinden?
- Hoe dagen we meer mensen uit om maatje te worden?

Helaas zijn er bij deze bijeenkomst geen onderzoekers aanwezig. Daarom ligt Hester Vons van de Gemeente Amsterdam de lerende aanpak verder toe en vertelt Anne van Oudheusden van Stichting Seniorenstudent over het onderzoek wat de Hogeschool van Amsterdam naar het werk van haar stichting gestart is. Het onderzoek kijkt naar de impact van sociale zorg op eenzaamheidsvermindering van ouderen, de zorgvraag van ouders en de succesfactoren van maatjesprojecten.

“De lerende aanpak zal helpen om de samenwerking tussen de werelden van wetenschap, beleid en praktijk samen te brengen.”

EENZAAMHEID IS ...

Niet aan iemand kunnen vertellen dat je eenzaam bent - Isolement - Sneu - Niet mee kunnen doen - Vervelend om te zien - Mooi om te doorbreken - Vergt maatwerk - Een veel koppige draak - De misvatting dat je er niet toe doet - Met vele gezichten - Geen of weinig verbinding met de wereld waarin je leeft - Te doorbreken met kleine initiatieven - Geen contact maken maar geen aansluiting kunnen vinden - Niet makkelijk te verkennen - In allerlei gedaanten - In een diepe put zitten en niet weten waar de uitgang is - Hoort bij het leven - Geen connectie kunnen maken met het leven om je heen

ONTDEKKEN WAT WERKT

Om te ontdekken wat er werkt en meer van elkaar te horen, gaan de aanwezigen met elkaar in gesprek over hun beste ervaringen met maatjes en hun wensen voor de toekomst. Uit deze verhalen distilleren we de volgende rode draden:

- **Professional:** Bewustwording van mogelijkheden & actie - Professional doet voorbereidend werk bij deelnemer; enthousiast maken, activeren - De vrijwilliger doet meer dan het kader waarin de beroepsuitoefening is (Professioneel +) - Matchen op passie/interesse
- **Fysieke ontmoeting:** Samen ergens naartoe - Fysiek ontmoeten netwerk - Laagdrempelige activiteiten - Bekend gezicht bij ontmoeting
- **Persoonlijke band:** Vertrouwen winnen - Inleven in de ander - Liters koffie - Tijd nemen - Aandacht - Interesse delen - Er zijn - Stil zijn - Tijd hebben - Buiten kaders durven gaan
- **Contact:** Zelfvertrouwen - Win-win situatie - Goed contact geeft kracht - Zorg voor de ander, zorg voor jezelf, een win-win-situatie
- **Waardevol:** 'Ik ben het waard' - Deelnemers vinden het fantastisch dat maatjes zich belangeloos inzetten
- **Vrijwilligers:** Op maat - Vrijwilligers moeten goede training krijgen
- Elkaar groeten op straat

*"Het is verwonderend dat hulp gratis is.
Het effect is het besef dat je de moeite
waard bent zonder dat er iets tegen over
hoeft te staan"*

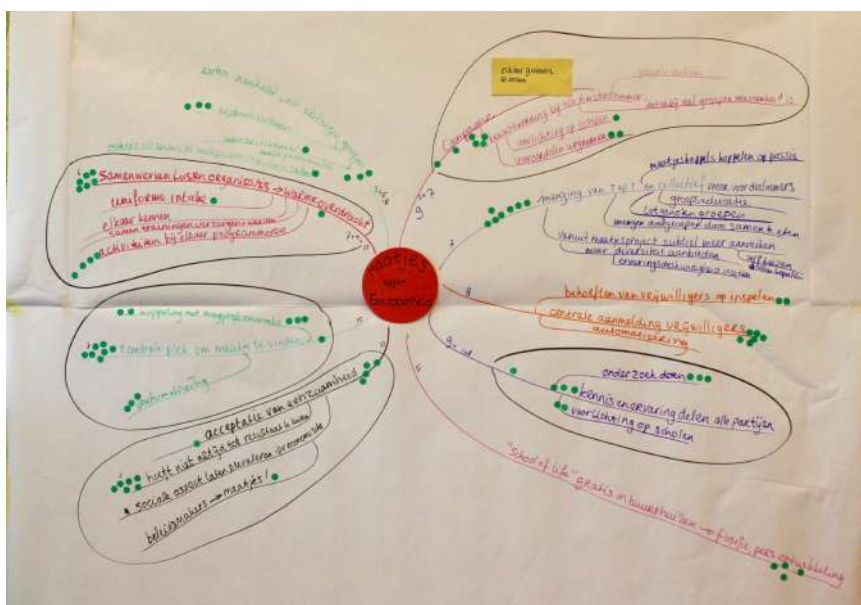

AANWEZIGEN Esther Kok (Burenbond), Cees van der Meer (Gemeente Amsterdam), Hester Vons (Gemeente Amsterdam), Marjan Zoon (Gemeente Amsterdam), Marleen de Jong (Gemeente Amsterdam), Joost Davidse (Humanitas), Yvonne Sloote (Humanitas), Dinah Bons (HVO Querido), Marit Postma (De Regenboog), Jose van Dus (Buddyzorg Kuria), Gert van de Horst (Buddyzorg Kuria), Simea Knip (Pakhuis de Zwijger), Carlijn Zengerink (Prisma), Monique Niezen (Prisma), Esther Helmig (Rode Kruis), Wanda Huinink (Burennetwerk), Judith Stevens (Stichting Seniorenstudent), Anne van Oudheusden (Stichting Seniorenstudent), Georgette Groutars (Team Ed), Jan Stronks (Zonnebloem Groot Amsterdam), Huub Stijvers (Leger des Heils), Petra de Boer (Perspectivity), Elien Rogaar (Perspectivity), Anne van Marwijk (Perspectivity)
Missende namen: Rosa van der Ham Gem Adam, Marit ... , Sophie Brouwer ... , Adrian ...

VERBEEDEN WAT MOGELIJK IS

Gezamenlijk brengen we de verbeterkansen en mogelijkheden voor de toekomst in kaart: welke mogelijkheden zien we om meer eenzame Amsterdammers aan een passend maatje te helpen en zo eenzaamheid in de stad te verminderen? De groep identificeert het volgende verbeterpotentieel, op volgorde van wat op dit moment de groep het meest aanspreekt:

- **Centrale plek om maatje te vinden**
 - Automatisering
 - Koppeling met zorgprofessionals
- **Samenwerking tussen organisaties → warme overdracht**
 - Uniforme intake
 - Key personen kennen elkaar
 - Samen trainingen voor maatjes verzorgen
 - Activiteiten bij elkaar programmeren, zonder organisatie ertussen
- **Acceptatie van eenzaamheid**
 - Hoeft niet altijd tot resultaat te leiden
 - Sociale aspect laten prevaleren ipv economische
 - Beleidsmakers -> maatjes!
- **Kennis en ervaring delen tussen alle partijen (organisaties, gemeente en onderzoek)**
 - Voorlichting op scholen
 - Onderzoek doen
- **Campagne voor bewustwording**
 - Bewustwording bij alle Amsterdammers
 - Voorlichting op scholen
 - Wegnemen van vooroordelen rondom eenzaamheid
 - Bewustwording dat er bij veel groepen eenzaamheid is
 - Ontwikkelen van sociale antenne
- **Centrale aanmelding vrijwilligers**
 - Automatisering
 - Op de behoeften van vrijwilligers inspelen
- **Extra aandacht voor verborgen groepen**
 - Bi- of multi-culturele touch
 - Intersectioneel
 - Maatjes rol laten spelen in multi-problematiek en doelen stellen
- **Meer menging van 1 op 1 en collectief voor deelnemers**
 - Groepseducatie
 - Lotgenoten groepen
 - Mengen van doelgroepen door samen te eten
 - Maatjeskoppels koppelen op passie
 - Vanuit maatjesproject subtiel meer aanreiken
 - Meer diversiteit aanbieden
 - Ervaringsdeskundigen aanbieden
 - Zelf kiezen en doelen bepalen
- **A la 'School of Life' gratis in buurthuizen → filosofie, persoonlijke ontwikkeling**

“Je wil elke keer mensen een stapje verder helpen en de weg helpen vinden. Net als het pad in de Ikea.”

“We zijn het niet gewend om met elkaar in dialoog te gaan. De wereld zit namelijk vol met debat.”

AMBITIESTATEMENTS

Deze kansen en mogelijkheden herformuleren we tot ambitiestatements: zinnen die uitdrukken wat wij als groep in de toekomst willen gaan aanpakken.

CENTRALE PLEK

Op het thema informele ondersteuning willen we een website/app ontwikkelen zodat alle Amsterdammers weten waar ze terecht kunnen in Amsterdam voor vrijwillige hulp.

SAMENWERKING

Op het thema samenwerking willen wij meer interdisciplinair samenwerken opdat wij meer doelgroepgericht denken en werken.

ACCEPTATIE

Op het thema acceptatie en verdraagzaamheid willen wij acceptatie van de overheid en publiek dat niet iedereen kan meedoen, een wens ...

KENNIS & ERVARING DELEN

Op het thema van meten van effecten (bij klanten en vrijwilligers) van de inzet van maatje door middel van onderzoek allen we leren van de uitkomsten, de urgentie en het belang en de goede voorbeelden (wat werkt), opdat we de kwaliteit van maatjesinzet en het aanbod kunnen verbeteren.

BEWUSTWORDING VAN ALLE AMSTERDAMMERS

Op het thema van de taboe van eenzaamheid, willen we dat meer bekend wordt over eenzaamheid en dat het als gewoner wordt gezien. Het doel is het vergemakkelijken van het leggen van contact voor eenzame mensen, het normaliseren van eenzaamheid en dat meer Amsterdammers maatje worden, hun burens aanspreken of iets doen.

A LA SCHOOL OF LIFE

Ervaring delen daar waar nodig is om support te kunnen leveren. Wens is om (nog) meer mensen met elkaar in contact te brengen en het doel is het uitbreiden of tot stand brengen van een netwerk.

1-OP-1 & COLLECTIEF

Aanbod op maat in een combinatie van individueel en collectief waarbij de vraag en hersteldoelen van de deelnemer centraal staat. Eenzame Amsterdammer zet in eigen tempo, met eigen gekozen ondersteuning, op eigen wijze stappen naar minder eenzaamheid.

VERVOLGACTIES

Wat gaat er nu gebeuren? De gemeente heeft aanjaaggeld voor experimenten binnen de Aanpak Eenzaamheid. Tussen 1 juni en 1 juli kunnen ideeën voor experimenten worden ingediend. Deze moeten aan een aantal voorwaarden voldoen, zie [link](#). De experimenten zijn bedoeld om gezamenlijk van te leren en mogen dus ook mislukken. De gemeente biedt aan om op 15 juni een sessie te gaan organiseren om deze ideeën samen vorm te geven en de experimentvoorstellen uit te gaan werken.

De experimenten die gekozen worden na 1 juli zullen lopen tot het begin van volgend jaar. Op 1 februari of 1 maart kunnen de aandeelhouders een bod aan de stad doen er wordt er gekeken welk experiment of experimenten geïntegreerd worden in de Aanpak Eenzaamheid.

MEER INFORMATIE?

Heeft u een vraag over deze bijeenkomst of over dit verslag? Neem contact op met ... via

COLOFON

Facilitatie & verslag:
perspectivity.org